

W. BIEGAŃSKIĘ · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Czeszochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 3 mk. 00 fen., kwartalnie 9 mk. 00 fen. za odnośne do domu dopłaca się 20 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 15 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za pierwszą kolumnę jednostronną na I kol. 1 mk. 50 fenigów, na II i III kol. 65 fenigów, na IV kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wiersz.

Reklamy lub jego zastępcę przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 — 2 po poł. Reklamy nadawane redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZESTOCHOWA, ulica Pańska Maryi Nr. 38. — Telefon Nr. 5

7 Rady Miejskiej.

Czwartkowe posiedzenie Rady Miejskiej, ze względu na szereg spraw doniosłego znaczenia, zgromadziło w sali posiedzeń większą, niż zwykle, liczbę radnych.

Posiedzenie otworzył przewodniczący, inż. Wolfke o godzinie 5 po poł. w obecności przedstawicieli Magistratu i 18 radnych.

Na wstępie obrad załatwiono wnioski Magistratu, które po krótkiej dyskusji przekazano do odpowiednich komisji, mianowicie:

1) Projekt statutu kwatruńkowego — do komisji do spraw ogólnych.

2) Wniosek w sprawie rejestracji ciężarów kwatruńkowych polecono Magistratowi ogłosić w piśmiech miejscowych.

3) Wniosek w sprawie przyjęcia na rachunek miasta kwoty mk. 23,393 i mk. 320 za leczenie biednych mieszkańców w szpitalach miejskich — odesłano do komisji budżetowej.

Odmowną odpowiedź p. naczelnika powiatu w sprawie rozszerzenia ulic Szkolnej i Pięknej przyjęto do wiadomości.

Wniosek Tow. Opieki Szkolnej w sprawie oddania miastu szkół elementarnych po dłuższej dyskusji, w której zabierali głos rr.: Kondratowicz, Dreszer, Jastrzębski, Nieprzecki, Zgórski i inni — odesłano do Magistratu, któremu polecono łącznie z komisją szkolną opracowanie konkretnego projektu.

W sprawie subsydjum na prowadzenie szkoły zawodowej T. O. S. p. nadburmistrz wyjaśnił, iż Magistrat zdecydował ofiarować na ten cel 8100 mk. tj. sumę zaoszczędzoną z kredytu na gimnazjum im Henryka Sienkiewicza, które zostało upaństwowione.

Kwestja subsydjum na szkołę zawodową T. O. S. wywołała dość ożywioną dyskusję. Radny Nirenberg zgłosił do wniosku Magistratu poprawkę, aby szkoła ta była „bezwyznaniową“. Wówczas przewodniczący zwrócił uwagę mówcy na niewłaściwe wyrażenie.

Przew. — Panu zapewne rozchodzi się o to, aby do szkoły byli przyjmowani żydzi.

R. Nir. — Nawet i Turcy.

Przew. — Żydzi już mają szkołę zawodową Talmud Tory.

R. Nir. — Ja o tem nie wiem.

Poprawkę r. Nirenberga poparł r. Stiller i ostatecznie radni uchwalili wniosek Magistratu pod warunkiem, że szkoła będzie przyjmowała uczniów bez względu na różnicę wyznania.

Następnie r. Dreszer złożył sprawozdanie z przebiegu pertraktacji delegowanych ad hoc przedstawicieli miasta do Szefa zarządu cywilnego — w sprawie odroczenia terminu spłaty 1,000,000 mk. pożyczki miejskiej, zaciągniętej w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej.

Z wyjaśnienia r. Dreszera okazało się, że władze niemieckie zgodziły się na trzechmiesięczną prolongatę, przesuwając termin spłaty pożyczki z 15 września na dzień 15 grudnia r. b. pod warunkiem jednak, że do 15 września liczony będzie 6 proc. od zaciągniętej sumy. W razie niemożności spłacenia długu w oznaczonym terminie prawo własności nieruchomości m. Czeszochowy zostanie przepisane na Krajową Kasę Pożyczkową.

Po powyższym wyjaśnieniu p. nadburmistrz odczytał odmowne pismo zarządu cywilnego, powiadające Magistrat o prolongacie pożyczki, przyczem zgłosił do przewodniczącego wnioski, aby Rada upoważniła Magistrat do przeprowadzenia odpowiednich transakcji z zarządem cywilnym.

Rad. Kondratowicz zaprotestował przeciw załatwianiu tak poważnych spraw w formie nagłych wniosków.

P. nadburmistrz wyjaśnił, że sprawa spłaty pożyczki jest wszystkim radnym dobrze znana, jednakże cofa nagłość wniosku, gdyż Magistratowi w danym wypadku nie zależy na pospiechu. Prosi jednak przewodniczącego o przywołanie do porządku p. Kondratowicza za niewłaściwy ton i sposób wyrażania się do Magistratu.

R. Kondratowicz (podniesionym głosem). — Ja protestuję przeciw udzielaniu mi rad przez p. nadburmistrza.

P. nadburmistrz wyraża swój żal, że będzie zmuszony nie brać udziału w posiedzeniach Rady, wobec tego, że jego dobra wola i doświadczenie w sprawach gospodarki

miejsczej nie są należycie oceniane przez niektórych członków Rady.

Punkt 8 — odezwa opiekunów dzielnicowych w sprawie wyższych ogrodników przy sprzedaży jarzyn r. Zgórski w imieniu wnioskodawców wycofał z porządku obrad. Również nie rozpatrywano sprawy dotowania kartofli, gdyż okazało się, że dotowaniem kartofli nie zajmuje się Deputacja żywnościowa, lecz major Ronge.

Wniosek Magistratu o wybudowanie trapiarni z małą salą sekcyną przy szpitalu N. M. P. po dłuższej dyskusji, w czasie której po raz drugi wywiązała się polemika p. Kondratowicza z p. nadburmistrem, Rada miejska zatwierdziła, asygnując na ten cel sumę 15,000 mk.

Wniosek Magistratu o podwyższenie podatku od widowisk akceptowano zgodnie z przedstawionym projektem.

Wniosek inspektora szkolnego w sprawie otwarcia 4-ch nowych oddziałów — odesłano do komisji szkolnej. Co się zaś tyczy zajęcia w domu p. Wróblewskiego na Ostatnim Groszu sali po ochronie na szkołę, sprawę tę załatwiono w sensie przychylnym, przeznaczając na ten cel kwotę 660 mk.

W sprawie zwrotu kosztów kuracyjnych za ubogich przez gminy żydowskie przyjęto do wiadomości odpowiedź p. naczelnika powiatu. Ponieważ żydzi narowni z innymi obywatelami ponoszą ciężary miejskie wobec tego nie mogą ponosić specjalnych kosztów za leczenie w szpitalach.

Na tem porządek obrad wyczerpano. Przed zamknięciem posiedzenia r. Kondratowicz w następnym oświadczeniu złożył mandat członka Rady miejskiej.

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (Urzędowo). Wielka Kwarta Główna donosi dnia 26 września 1918 r.:

Zachodni teren walk.

Grupa wojsk nastąpiła do tronu bawarskiego ks. Ruprecht.

Walki przedpolowe w dolinie rzeki Lys na północ od kanału La Basse i pod Moeuvres.

Grupa wojsk generała-pułkownika v. Boehna.

Po gwałtownym ogniu przeciwnika na południowo-wschód od Epehy i pod Bellicourt nastąpiły tylko ataki częściowe, które zostały odparte.

Pomiędzy strumieniem Omignon a Somme nieprzyjaciel kontynuował ataki swoje. Natarcie pierwsze zalażono w koncentrycznym ogniu artylerji i piechoty naszej.

Punkt ciężkości ataków, powtarzanych przed południem niejednokrotnie skierowany był przeciwko wyniosłości pomiędzy Pontreuet a Griennes.

Przed południem tego dnia w kierunku północnym, lecz rotwi Dziennik, w gwałtownym ataku wojsk francuskiej Somme, lzone dają generalnych miejsc przetrwania 20. lutym. m. Z. w obu wach. em. Z. wzięliśmy przeszło 2000 audytorów. Na 20. lutym.

W wylocie miejscowej na północ od Allemaud (poniędzy Ailette i Aisne) wzięliśmy jeńców.

Na północ od Vailly odparliśmy częściowe ataki przeciwnika.

Grupa wojsk ks. Albrechta.

Na wschód od Mozell odparto został częściowy atak nieprzyjaciela.

Walcząc tam oddziały 31-ej brygady obrony krajowej wzięły w kontrataku do niewoli 50 Francuzów i Amerykanów.

Z pośród eskadr napowietrznych nieprzyjacielskich, które atakowały Frankfurt nad Menem i Kaiserlautern, zestrzelono 7 samolotów.

Pierwszy general-kwaternistrz Ludendorff.

Komunikat austriacki.

WIEN. Urzędowo donoszą dnia 25-go września 1918 r.:
Na froncie południowym w Tyrolu i między Brentą i Piawą rozchwiała się wieści

atki wywiadowcze. Na płaskowzgórzu Siedmiu Gmin kontynuował nieprzyjaciel wczoraj koło Canovy swe natarcia — częściowo. Nacierający Włosi i Czecho-Słowacy zostali wszędzie odrzucony, w jednym miejscu przez kontratak dragonów padburbitrowskich.

Szef sztabu generalnego.

Falszywe pogłoski.

Biuro Wolffa donosi: Wobec krążących pogłosek, iż na Ukrainie ma nastąpić powołanie żołnierzy pod broń i wysłanie powołanych na niemiecki front zachodni, niemieckie koła urzędowe oświadczają, że Niemcy nie powołały ani jednego żołnierza w okupowanych przez się obszarach.

O rozstrzygnięciu na morzu.

Z nad granicy francuskiej donoszą:

Paryski „Elclair“ ogłasza artykuł admirała Degouy, w którym tenże domaga się rozstrzygnięcia na morzu.

Należy, pisze Degouy, wywabić już raz niemieckie siły merskie i zmusić je do otwartej a stanowczej bitwy. W przeciwnym razie koalicja na morzu nigdy nie zażna spokoju.

Żądania Ameryki.

„Szweizer Telegrafen Information“ donosi z Paryża: Ambasador amerykański Sharp oświadczył odnośnie do austriackiej noty pokojowej, że przedwstępny warunkiem wejścia w jakikolwiek układy, musiałyby być natychmiastowe opróżnienie Belgii i zajętych terytoriów Francji.

Nazaret w rękach angielskich.

Komunikat angielski z Palestyny z dnia 21 września zawiera wiadomość, że jazda angielska zajęła Nazaret.

Wielka bitwa toczy się w dalszym ciągu.

Bolszewicy wypowiadają wojnę koalicji.

„Times“ donosi z Petersburga, iż sowieci Petersburga i Kronstadu uchwalili wypowiedzieć natychmiast wojnę koalicji.

Lenin skazany na śmierć.

Naucznik świadkowie przybyli z Petersburga do Stokholmu opowiadają, iż w chwili obecnej niepewność jest jest większa, niż podczas całego okresu rewolucji. Strzelanina i aresztowania są na porządku dziennym. Nikt nie zwraca uwagi na dekrety rządu, wszechmocna jest jedynie tylko komisja do walki z kontrrewolucją, która codziennie wydaje i wykonywa wyroki śmierci. Jak donosi „Krasnaja Gazieta“, komisja otrzymuje codziennie stosy listów z pogroźkami. Autorowie listów oświadczają, iż żaden terror nie powstrzyma upadku bolszewików i że po wrocie Lenina do zdrowia wyrok śmierci na nim będzie wykonany. Komisja oświadcza, iż zmuszona jest do sporządzenia obszernej listy mieszczan, którzy znajdują się w więzieniu jako zakładnicy i zostaną natychmiast rozstrzelani, jeżeli któremu z bolszewików spadnie włos z głowy.

Terror bolszewicki.

Aresztowania i egzekucje po większych miastach rosyjskich trwają w dalszym ciągu. W Petersburgu ogłoszono trzy nowe listy, zawierające 700 nazwisk obywateli, którzy będą w najbliższym czasie aresztowani. Między nazwiskami spotyka się nazwiska wielkich księży, oficerów serbskich, oskarżonych o holdownianie ideom monarchicznym, byłego ministra wojny Poliwanowa, cieszącego się za czasów dawniejszych rządów wielką popularnością wśród robotników z powodu jego zapatrywania demokratycznych, byłego ministra wojny Wierchowskiego, który za czasów Kierenskiego jeszcze, wywołał wielkie oburzenie swem uznaniem, iż armia rosyjska nie jest już zdolna do dalszego prowadzenia wojny i że trzeba wobec tego natychmiast zawrzeć pokój, byłego naczelnego redaktora „Birżewych wiadomości”, Proppera, kilka generałów, wyższych oficerów i socjalistów o umiarkowanym zabarwieniu.

Prasa bolszewicka ogłasza specjalny dekret, zabraniający w Petersburgu i Moskwie wszelkich publicznych zebrani i zgromadzeń, choćby miały się odbyć w mieszkaniach prywatnych. Każde prywatne zgromadzenie musi być poprzednio zapowiedziane w urzędzie sowieckim.

Rząd bolszewicki opracował projekt pomieszczenia wszystkich przedstawicieli burżuazji w osobnych obozach koncentracyjnych. Na cel ten wyasygnowano półtora miliona rubli. Pierwszy taki oboz koncentracyjny urządzony będzie w Niżnym Nowogrodzie.

Chwila bieżąca.

— Według informacji „Daily Mail”, odbył prezydent ministrów Lloyd George obszernie i wyczerpujące konferencje z Asquithem i Greyem w sprawie odpowiedzi na notę Buriana.

— „Secolo” podaje, że tak Serbia jak i Czarnogóra nie wystąpią z odpowiedzią na notę pokojową.

— W prasie włoskiej toczy się obecnie bardzo interesująca polemika, z której wynika, że wiochom w obecnym momencie koniecznie potrzeba jest posiłków.

— W poniedziałek wybuchł strajk kolejarzy w południowym Wales, który rozszerzył się również na Londyn.

— Do Kil przybył cesarz Wilhelm celem zwiedzenia warsztatów okrętowych i dokonania przeglądu wojsk marynarki.

— „Osservatore Romano” donosi, że wczoraj w Watykanie odebrano austriacką notę pokojową.

— Jak donosi komunikat angielski z d. 24 bm. w walkach na froncie palestyńskim bierze udział również wojsko żydowskie.

— „Voss. Ztg.” donosi, że przetrwana ze strony Francji wymiana jeńców na podstawie umowy zawartej w Bernie została wznowiona wskutek starań ze strony Niemiec.

Z WIDOWNI WYDARZEŃ.

W obawie przed pokojem.

Z nad granicy francuskiej donoszą: Jak wielką jest obawa rządu francuskiego przed wpływem noty pokojowej na umysły wynika z doniesienia „Zuercher Ztg.” z Paryża. Paryskie władze oblepiły formalnie cały Paryż plakatami, na których widnieją patetyczne wezwania do publiczności paryskiej, ażeby nie dała się wciągnąć na „austriackie gadanie” o pokoju.

Wilson przeciwko bolszewikom.

Z Rotterdamu donoszą do „Voss. Ztg.”: Rząd Stanów Zjednoczonych zwrócił się za pośrednictwem swych posłów do państw neutralnych zapytaniem, czy zgodziłyby się przy-

stąpić do natychmiastowej akcji Stanów Zjedn., która ma w ten sposób położyć kres terrorystycznym bolszewickim w Rosji, te „ludziom, którzy dopuszczają się tych przestępstw, należy wyrazić odrazę całego świata cywilizowanego dla brutalnych ich czynów”.

Wezwanie to wysłano również do wszystkich państw sprzymierzonych, z wyjątkiem Anglii i Francji, które uznały już bolszewików za wyjątków z pod prawa.

Trzęsienie ziemi na archipelagu włoskim.

Lugano. Dzienniki włoskie zamieszczają obszernie sprawozdania o ostatnim trzęsieniu ziemi, jakie nawiedziło archipelag grecki. Na wyspie Mylos większość budynków albo zburzona albo silnie uszkodzona. Urząd pocztowy został zupełnie zniszczony. Z największego kościoła na wyspie pozostały tylko szczątki murów. Liczbę zabitych określają na jednej tylko wyspie Mylos na kilkaset, liczbę rannych na tysiące osób. Bardzo gwałtownie szalało trzęsienie ziemi na Cykladach. Szkoły, wyrządzone na tych wyspach, są bardzo znaczne. Liczba ofiar w zabitych i rannych ma być bardzo wielka.

Przywódcy bolszewików.

Dzienniki rosyjskie ogłaszają rezybrane nazwiska całego szeregu rewolucjonistów rosyjskich. Oto niektóre z nich: Boganow—Berko Joffe, Gorlew—Goldmann, Zagorski—Krachmalnik, Kamieniew—Rosenfeld, Kankow—Katsz, Lorin—Larje, Martow—Cederbaum, Mieszkowski—Goldenberg, Stektow—Nachamkes, Radak—Sobelson, Leszczynski—Singer, Suchanow—Hammer, Trocki—Bronstein, Parvus—Goldfarb, Rjazanow—Goldenbach, Banakow—Fundament-ski, Kamienski—Hoffman, Zwiedzic—Feinstein, Dan—Gurewicz, Czernow—Libermann, Sołncew—Goldstein i inni.

Marszałek p. Puławski udzielił zastępcom warszawskich dzienników szereg informacji, dotyczących przesilenia gabinetowego.

W odpowiedzi na sapytanie, czemu przypisuje przewagę obecnego przesilenia rządowego odpowiedział:

— Tak przewlekły kryzys ministerjalny, niepraktykowany w stosunkach europejskich, jest wywołany specyficznymi warunkami, w których się znajdujemy. Jak wiadomo, prezydent ministrów w myśl patentu z dn. 14 września musi być akceptowany przez rządy obydwu mocarstw centralnych. Z tego powodu kandydat na premiera musi prowadzić rokowania nie tylko ze stronictwami politycznymi i zwierzchnią władzą, ale również z osobami będącymi łącznikami między rządem polskim a rządami okolicznych państw. Pertraktacje tak długie prowadzić nie możemy, że ministrem będzie dłużej wale i oparte na moenych podstądają

— Co do kręku pędzący p. Kucharzewskiego, marszałek oświadczył, że przedstawia się jaknajlepiej.

— Mogę wrzeszcze panom zakomunikować, że nieuzasadnione są pogłoski, dotyczące dokonanych jakoby zobowiązań, co do odcięcia pewnych części terytorium Królestwa Polskiego.

Polaki Bank państwowy.

„Berliner Boersen Courier” pisze: „W związku z odbywającymi się obecnie rokowaniami w sprawie budowy państwa polskiego omawiane są również warunki wstępne w zakresie nowego ustroju finansowości polskiej. Rząd zajęty jest obecnie opracowaniem formy dla przyszłej gospodarczej rady Europy środkowej; ta rada zajmie się sprawą własnej waluty państwa polskiego i ustaleniem linii wytyczonej co do pokrycia w operacjach przyszłego państwowego Banku polskiego. Ponieważ rząd zamierza zawrzeć nową umowę w celu u-

trzymania równi (parytetu) między marką niemiecką a polską, trzeba będzie zażądać rekojmii wobec konieczności utrzymania nadal gwarancji niemieckiego Banku Rzeszy wobec przyszłego Banku polskiego.”

Lista rozstrzelanych Polaków w Rosji.

Rząd polski otrzymał wczoraj urzędowo wiadomości o licznym wyroku śmierci, wykonanych przez władze bolszewickie na obywatelach państwa polskiego.

Według listy, zestawionej na podstawie otrzymanych dotychczas wiadomości, straceni zostali przez rozstrzelanie:

S. p. Marjan i Józef Lutostałwcy. Sekretarz Naczelnego komitetu demokratycznego, s. p. profesor Witold Jurkowski.

W Smoleńsku stracono s. p. Władysława Moszczyńskiego, obywatela ziemskiego z Białej Rusi.

W Petersburgu wykonano wyrok śmierci na inżynierze, s. p. Mieczysławie Rożnowskim, dalej na s. p. Józefowiczu i s. p. Szafrancie (imiona nieznane).

W Jalcie rozstrzelano s. p. Jarmołowicza.

Wreszcie stracono galicjanina, s. p. Stacha

Ze Związku budowy państwa.

Na ostatniem informacyjnym dyskusyjnym posiedzeniu Związku Budowy Państwa, po wygłoszeniu przez p. M. Zbrowskiego referatu o ustawie wojkowej, wywiązała się dłuższa dyskusja. Brali w niej udział przedstawiciele różnych ugrupowań politycznych, tudzież liczne grono osób, stojących poza organizacjami politycznymi.

Największe zainteresowanie budziła sprawa niezatwierdzenia dotąd przez komisję wojskową Rady Stanu—kto ma decydować o kontyngencie rekruta. Wszyscy mówcy, przeważnie zaś osoby, nie należące do stronnictw politycznych, wypowiedzieli się, że Rada Stanu ma obowiązek uchwalenia kontyngentu rekruta, zwłaszcza, że kontyngent dziś wymagany i mogący być ćwiczoną przez istniejące nasze kadry wynosiłby zaledwie 11 tysięcy. W tym też sensie zapada uchwała zebrania.

Protest rusinów.

„Vossische Ztg.” pisze: Według doniesienia ukraińskiej Agencji telegraficznej ze Lwowa, odbyła się tam 22 września rusińska demonstracja protestu przeciwko rozwiązaniu austriacko-polskiemu. Na zebraniu powzięto rezolucję, domagającą się od Austrii poszanowania traktatu brzeskiego i utworzenia specjalnej prowincji ukraińskiej w granicach monarchii.

W sprawie budżetu m. Częstochowy ZA ROK 1918 i 19.

XVII.

Obecnie na porządku dziennym jest projekt przymusowy 6 proc. pożyczki 4,000,000 mk., wzorowanej na 75,000,000 mk. pożyczce przymusowej m. Warszawy; projekt ten uzyskał już zatwierdzenie Rady miejskiej w d. 21 V 1918 r. W celu realizacji tej pożyczki mają być wypuszczone obligacje, przesyłane gotówką, otrzymana ze sprzedaży obligacji ma być zużyta na spłacenie 1,000,000 mk. od General-gubernatorstwa i na wycofanie 819579,60 mk. bonów miejskich; 1,000,000 obligacji mają otrzymać fabryki na zabezpieczenie drugiej pożyczki 1,000,000 mk.; reszta zaś gotówką otrzymana ze zrealizowania obligacji ma być przeznaczona na bieżące potrzeby finansowe miasta, co ipso na pokrycie deficytu 1918 i 19 roku i ewent. 1919 i 20 r.

Pożyczka ta będzie przymusowa i do udziału w realizacji jej wezwani będą mieszkańcy Częstochowy; każdy mieszkaniec, obowiązany do wzięcia udziału w realizacji pożyczki, winien nabyć obligacje po cenie nominalnej 100 za 100; wysokość udziału w pożyczce będzie zależała od wysokości majątku, ustalonego podług danych dla państwowego podatku od majątku.

Każdy mieszkaniec Częstochowy, który będzie obowiązany do wzięcia udziału w pożyczce otrzyma od Magistrata jednośno zawiadomienie wraz z wezwaniem do wniesienia gotówki w samian za odpowiednią

ność obligacji. O ile by, wezwany nie posiadał dostatecznej ilości gotówki będzie mógł obligacje zastawić w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej, która udzielać będzie kredytu lombardowego do wysokości 45 proc. kursu emisyjnego złożonych obligacji, przyczem Magistrat będzie pomocnym do otrzymania pełnej sumy przez złączenie w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej odpowiedniej ilości obligacji, Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa pobierać będzie 6 proc. rocznie i będzie prolongowała uzyskany pod zastaw obligacji kredyt lombardowy; w sprawie tej Magistrat również będzie przychodził z pomocą mieszkańcom korzystającym z powyższego kredytu.

Taki jest w ogólnych zarysach najbliższy projekt Zarządu miasta, projekt ten ma kilka cech dodatnich: przedewszystkiem pożyczka ta zaciągnięta u mieszkańców miasta będzie pożyczką wewnętrzną, następnie do pożyczki tej pociągnięci zostaną mieszkańcy miasta w wysokości, odpowiadającej ich majątkowi.

Czy pożyczka ta będzie ostatnią pożyczką wojenną miasta, przyszłość pokaże, lepiej jednak nie oddawać się zbytniemu optymizmowi w tej sprawie.

Dr. St. Nowak.

KRONIKA

Pożalowania godny wypadek

Otrzymałmy do umieszczenia następującą informację:

Na dworcu w Częstochowie zaszedł w dniu 24 września wieczorem pożalowania godny wypadek. Biskup lubelski ks. Fulman, który tu przybył, został po opuszczeniu pociągu przez podofficera w otoczeniu dwóch żołnierzy, celem sprawdzenia jego legitymacji, zaprowadzony do komendatury dworcowej. Papiery znalezione w porządku i ksiądz biskupa natychmiast zwolniono. Kontrola ta nastąpiła na skutek doniesienia, że podróżnego w kapłańskim ubraniu, którego papiery legitymacyjne nie były dostateczne, oczekiwano na miejscach przy przejściach granicy, a ks. biskupa nie było jako takiego poznacz nie było można. Jego ekscelencja generał-gubernator Bessler wyraził natychmiast telegraficznie swe ubolewanie z powodu tego nieporozumienia. Wypadek ten zostanie surowo zbadany i w danym razie odpowiedzialne źródło do odpowiedzialności pociągnięte.

Wpłynięcie szkółki.

W ubiegłym tygodniu w godzinach popołudniowych ks. kan. Ciesielski, senjor prefektów częstochowskich, w asystencji ks. prof. Lesnika, dokonał poświęcenia lokalu szkoły zawodowej, świeżo założonej przez Zgromadzenie Sióstr Zmartwychwstania Pańskiego. Przed poświęceniem uroczyste odpisywały modlitwę: „Pod Twoją obronę”. Ks. kanonik zaś zwrócił się z podniosłą przemową do użeczenia i personelu nauczycielskiego. „Boże, coś Polskę”, odśpiewane przez chór szkolny, zakończyło uroczystość.

Zmiany w Radzie miejskiej.

Na czwartkowym posiedzeniu Rady miejskiej przewodniczący zakomunikował Radzie o zręczeniu się mandatów radnych Chrasnowskiego i Piotrowskiego, na miejsce których w skład Rady weszli zastępcy pp. Gorczykowski i Zandstein. Ponadto w ustnym oświadczeniu złożył swój mandat r. Kondratowicz, b. przewodniczący Rady miejskiej.

Gabiato.

Dr. Wołowski objął stanowisko lekarza powiatowego na pow. częstochowski.

Otwarcie kursów rzemieślniczych.

Po otrzymaniu od Ministerjum W. R. i O. P. zatwierdzenia regulaminu szkolnego odbędzie się w nadechodzący poniedziałek uroczyste otwarcie kursów rzemieślniczo-przemysłowych Tow. Opieki Szkolnej w lokalu szkolnym przy ul. Panny Marii 85.

Zapisy nowych kandydatów uskutecznią się w kancelarii Stow. rzemieślniczo-przemysłowego przy ul. Panny Marii nr. 9 w godz. od 9-1 i od 3-6 po południu.

Przebieg odkrycia radu. Dyrektor Częstochowski Tow. Górniczego, p. J. Gnielński złożył protest przeciwko odkryciu radu zależnej przez Warszawskie Tow. Akcyjne Przemysłowe, dokonane na gruntach będącego pod zarządem przymusowym majątku donacyjnego Opatów.

Wielka straż sanitarna. We wsi Strzelce Wielkie została niedawno zorganizowana „Straż sanitarna”, składająca się z dziesięciu. Celem nowej organizacji jest opieka nad chorem i sierotami, pomoc w nagłych wypadkach i t. p. Warto by było, aby podobne organizacje powstały i w innych wsiach.

Z loterii inwalidów wojennych. Obecne ciągnięcie V klasy loterii inwalidów Wojennych sładzone jest w Częstochowie z wielkiem zainteresowaniem. Przyczynia się do tego prócz innych różnic przyczyna także i duża ilość wygranych.

W sprawie kolejki Blachownia-Grodzisko. Pewne pismo „warzawskie” podało wiadomość o uruchomieniu kolejki z Blachowni przez lasy wręczyckie w kierunku Mokrej. Dodając, dalej, że od Rudnika do Praski i z Praski do Wielunia pociągi już kursują normalnie. Otóż jesteśmy prosieli o zaznaczenie, że kolejka wiedząca z Blachowni jedynie służy do przewozu drzewa i kończy się we wsi Grodzisko pod Klebuckiem. A następnie, przestrzeń od Rudnika do Grodziska wynosi 64 km. i nie jest połączona żadną linią kolejową. Pociągi zaś na wąskotorowej drodze żelaznej Praska-Rudniki i Praska-Wielunia kursują normalnie już od 1916 roku.

Dochód z zabawy na Samopomoce.

Sprawozdanie kasowe z zabawy na Samopomocze przy Królewsko-Polskiem gimnazjum im. H. Sienkiewicza, przedstawia się w następujących cyfrach:

D O C H Ó D:			
Bileta wejścia	850,40		
Loterja fantowa	1064,60		
Bufet	270,70		
Kiosk z kwiatami	36,45		
Stoik z pieniędzmi	3,25		
		2225,40	
R O Z C H Ó D:			
Bufet	50,00		
Druki i rozlepienie	75,00		
Różne	93,40	218,40	

Czyli czysty zysk wynosi Mk. 2007,00

Podziękowanie.

Zarząd Samopomoce składa niniejszem serdeczne podziękowanie pp. Mężnińskiej, Niemierko, Płodowskiej, Włosinskiej i Wojakowej za łaskawe wzięcie udziału w zabawie jako gospodynie; pp. Z. Domaszewskiej, St. Domaszewskiej, M. Rydzewskiej, J. Rydzewskiej, St. Krakowieckiej za ofiarowanie swej pomocy przy stołkach z kwiatami i biletami; pp. Szwedowej i Bzowskiej za łaskawe poparcie loterii; znaczną ilością fantów. Wszystkim tym, którzy przyczynili się do powiększenia zebranych funduszy Zarząd składa serdeczne „Bóg zapłać!”

Bebit pocztowy dla czasopism.

Nr. XVI Dziennika rozporządzeń c. k. Zarządu wojskowego z dnia 31 sierpnia 1918 roku zawiera wykaz wszystkich piśmie i czasopism zgłoszonych w referacie prasowym c. i k. Zarządu wojskowego, dalej wykaz tych piśmie i czasopism, którym ces. niem. Generalne Gubernatorstwo w Warszawie udzieliło debitu pocztowego na obszarze Polski, pozostającym pod jego zarządem, wreszcie wykaz wychodzących tamże piśmie i czasopism, którym c. i k. Zarząd wojskowy w Lublinie udzielił debitu pocztowego.

Z dnem ukazania się tego rozporządzenia zawartego w numerze XVI Dziennika rozporządzeń c. i k. Zarządu wojskowego, otrzymały debitu pocztowy wszystkie piśmie i czasopisma wychodzące w Jeneralmym Gubernatorstwie Warszawskiem. a zgłoszone do dnia 15 lipca w ces. niem. Zarządzie prasowym w Warszawie.

Do robót polnych. Na ulicach Częstochowy pojawiły się ogłoszenia centrali rolniczej, poszukującej kopaczy kartofli do Niemiec. Płaca dzienna oznaczona jest na 2,40 mk. dla dorosłego mężczyzny, akordowa zaś na 25 fen. za centnar oraz utrzymanie całodziennie.

Nowe fałszyby. We wsi Julianpola, Zajączkach, Aleksandrowie, Dankowicach i in. Tow. niemieckie górnicze wybudowało nowe szyby kopalniane. Dozorcami są pp. Mundat i Sroka.

Szron we wrześniu. W ub. tygodniu poranki na wsiach bywały tak już chłodne, że na dachach rano ukazywał się szron dość gęsty i biały jak śnieg.

Chleb droższy. Od paru dni w piekarniach miejskich zdają za nową za lepszy gatunek chleba 1,70 mk. za funt.

Znowa wypadek z kołami. Onegdaj miśskaniec Częstochowy Michał Zajęcki, sam. przy ul. Rynek Wieluński, kiedy wrażał z lasu z wosem, napelnionym drzewem, konie przestraszywszy się przejeżdżającego samochodu, tak nie-

szczęśliwie szarpnął wozem, iż tenże wyrzucił się przynajmniej z całym ciężarem. Poszwankowanego Zająckiego w stanie nieprzytomnym odwieziono do domu.

„Carna faworyta”. Wystawiany w teatrze „Odeon” dworski dramat w 6 częściach pt. „Carca Faworyta” cieszył się przez ubiegłe dni nieślawnym powodzeniem. W piątek 27 bm. w ostatni dzień demontrowania obrazu.

Sprząt kapusty. Ogrodnicy i właściciele gruntów w mieście przystąpili już do sprzątania kapusty, urodzaj której w roku bieżącym jest bardzo dobry. Gdziekolwiek tylko kapusta szwankuje, wskutek uszkodzenia przez liszki i mazyce.

Z Krzepio. Rozszerza się tutaj sieć elektryczna na dalsze krance miasteczka, jednakże o zabrakowaniu ulic i usunięciu wybojów nic nie słychać.

Zbliżka i zdaleka.

„Kurier Warszawski” sprzedawany w Warszawie znany milioner i przemysłowiec z Ukrainy, p. Jaroszyński, nabył „Kurjer Warszawski” od panów Lowentalowej i spółników za cenę 3 milionów marek. Opinia publiczna Warszawy zapuszcza się w dociekania, czy poza tą transakcją nie kryją się jakieś cele polityczne.

Sądy doradne w Królestwie. W ministerstwie sprawiedliwości istnieje zamiar wprowadzenia w najbliższym czasie sądów doradczych przeciw występującemu coraz groźniej bandytyzmowi. Sądy te składać się będą z 5 członków i prokuratora (bez ławików); sędziwo pierwsiastkowe nie będzie prowadzone, kara opiewać będzie tylko na śmierć lub uwolnienie, a wykonanie wyroku będzie szybko następowalo.

Dodać należy, że karanie bandytyzmu należy w okupacji niemieckiej do niemieckich sądów wojskowych. W okupacji austriackiej od pewnego czasu kursowały pogłoski, iż wobec coraz liczniejszych wypadków bandytyzmu sprawy te miały być przekazane sądownictwu wojskowemu.

Milli goście w Lipsku.

Krakowski Kurjer codzienny pisze: Wśród prawdziwie wojennej reklamy odbył się tegoroczny jarmark w Lipsku, podobno przy udziale bardzo wielkiej liczby gości z różnyc stron.

Jacy goście znajdowali się w tej wielkiej liczbie jarmarkowiczów lipskich, o tem poucza kronika policyjna, która zapisuje takie odcjawy: W restauracji kolejowej zginęło w ciągu tygodnia 500 tyłek, w pewnym hotelu „sgnęła” prawie cała bielizna z pościeli i wszystkie portjerki.

Straszna katastrofa w kopalni węgla pod Pilznem.

Onegdaj usłyszano w szybie „Austria” pod Pilznem na jednym z zachodnich chodników straszną detonację, spowodowaną wybuchem gazów. Jak dotychczas wiadomo, wydobyto z pod gróty palącego się szybu sześciu górników zabitych. Stwierdzono, że jeszcze znajdowało się tam siedem osób, których nie można było dotychczas odnaleźć. Cały ruch kopalniany wstrzymano.

Ponieważ pojawiły się opakowania do Irysów ludzaco podobne do moich, zatem u-praszam o zwrócenie uwagi Szanownym moim odbiorcom na firmę i znak ochrony

Nieczysław Weber

Fabryka cukrów
ulica Panny Marii 29

Sok Malinowy prawdziwy zamiast Herbaty pelosa fabryka Cukrów Micoysława Webersa Bombard de Varnov ul. Panny Marii 29	Pokój bez umeblowania, z oświetleniem elektrycznym do wynajęcia ul. Panny Marii Nr. 41 m. 4. 2101—
Egipski oryginalny szal, tkaný suzsemem wrebrom do sprzedania Owocarnia Kucharskiego ul. Panny Marii 25 2118—	Gospodyni z dobrem gotowaniem potrzebna na wieś Wład. ul. Dojazd 19 a stróża 2104—
Boa cześnie strasie sgrabione w środowisku. Usługowy znalazła rancy srebro je do Administracji Gołca su wynagrodzenia.	Poszukuje 3 pokoje z kuchnią z elektrycznością w środowisku Oferty w Głosu sub. Miłośnian 2111—
Afisz kalendarz, ogłoszenia reklam i t. p., drukuje F. B. Wilkczowski Częstochowa, ul. Panny Marii 28.	Dom do sprzedania Wład. ul. P. Marii 32 Kłomoczek 2113—
	Potrzebny farman mający roboty palca. Władem w sklepie S. Jastrzębskiego Panny Marii Nr. 22. 0018—

Teatr „PARYSKI” Ulica Panny Marji — Nr. 19. —

Program od Soboty 28-go do Poniedziałku 30-go Września r. b. włącz.

Tylko 3 dni!

SKAZANIEC ŁOSU

Nieporównany pod względem treści i wykonania dramatyczny w 6-ciu częściach. Z udziałem utalentowanej **LEDY NOWEJ** w roli głównej.

Nad program: Ptaki wyławiacze ryb Zdjęcie z natury

Musyka: Sekstet Artystyczny pod Dyrekcją p. **Czesława Zaka**.
Słuchacza Konserwatorium Warszawskiego.

Dla dzieci wejście wzbronione.

szczegóły w programach. Bufet cukierniczy przy teatrze

Teatr „ODEON” ul. Panny Marji № 27.

Program od soboty 28-go do wtorku 1-go Października 1918 r.

Tylko 4-ry dni!

Agnieszka Paskówna i jej 3-ch „Frajerów”

Przepiękna komedjo-farsa w 5-ciu aktach, w roli Agnieszki, ulubienicy Publiczności uroczą **Henny Porten**.

N A D program: Przegląd Milicji Miejskiej miasta Warszawy. (Zdjęcia z natury)

Anons: wkrótce wspaniały dramat duński

„Demon namiętności”

ze słynną **Joanną Petersen** w roli głównej.

Orkiestra pod kierunkiem członka Filharmonji Łódzkiej p. **RAFAŁA KANTORA**. — Bufet cukierniczy przy teatrze. Dla młodzieży wejście wzbronione. — Szczegóły w afiszach i programach.

W październiku r. b. otwartą zostanie w Częstochowie

Szkoła stolarska

Tow. Opieki Szkolnej

Zapisy przyjmuje kierownik techniczny p. **Jarosz** codziennie między 3 5 pp. w przysłym lokalu szkolnym ul. Panny Marji Nr. 71 0819—

Ofiary.

Franciszek Mszyca składa 20 marek na błedne dzieci do uzn. ks. Kneblewskiego za poniesioną szkodę z przyczyny Wincentego Madejskiego kwit 277.

DOKTOR

Paweł Broniatowski

w CZĘSTOCHOWIE
ul. Panny Marji № 21.

Choroby skórne weneryczne i dróg moczowych.
Ordynuje: od 9—12 rano i od 4—7 p.p.
Panie od 12—1 po południu. 877—

DOKTOR

Stefan Purski

przyjmuje codziennie od 9—11 i od 4—8 pp. Panie od 12—2
choroby skórne i weneryczne
Częstochowa ul. Piętna 5.
1-sze piętro. 754—

Pierwszy w Częstochowie chrześcijański sklep kupuje i sprzedaje różnego rodzaju meble, pianina maszyny do szycia i t. p. po cenach umiarkowanych, oraz poleca całkowicie umeblowanie, sypialni, stołowych, i t. p. ul. Panny Marji Nr. 60. 416—

LEKARZ-DENTYSTA

Michał Grejniec

ul. Panny Marji № 10.

Wymywanie zębów bez bólu. Piombry
Zęby sztuczne. Korony.
Laboratorium zębów sztucznych.
codz. od 9-1 i 3-7 wieczorem.
Ceny bardzo przystępne.

Teatr „LUDOWY”

ul. Krakowska № 13.

W niedzielę dnia 23 Września 1918 r.
amatorzy odegrają:

CIOTKA KAROLA

Komedja w 3-ch aktach
przez T. BRANDONA.

Orkiestra własna.

Ceny miejsc od 60 fen. do 2 marek.

Początek o godzinie 6 po południu,
koniec o 9½ wieczorem.

Bilety nabywać można przy kasie od
godziny 3-ciej po południu.

Z powodu wyjazdu jest do sprzedania garnitur mebli salonowych składający się ze stołu z marmurową płytą, 6 krzeseł, dużego lustra z konsolą oprócz tego biurko damskie, lampa, i obrazy. Jasnogórska 24 dom w ogródku

Pokój

frontowy z uzupełnieniem w wygodnym wejściem, elektrycznym oświetleniem wynajmę solidnemu lokatorowi. Kościuszki 13 m. 1. 2083—

Fabryka Cukrów Mieczysława Webersa pod firmą Bonbons de Varsovie ul. P. Marji 29 poleca specjalnie lrysy

Własne dla wszystkich! Wszelkie białe towary oraz chustki zimowe, jestennie najtaniej do nabycia u J. Rząsińskiego ul. Panny Marji Nr. 12 2021 |

Wolant

w dobrym stanie sprzedam w cenie 1000 mar. Wiad. w adm. Gołca 2108—

Pokój

z elektrycznym oświetleniem zaraz do wynajęcia Piętna 5 stróż wstaje. 2097—

Powóz

dorozka do sprzedania, cena przystępna Wiad. w stróża Hotel Polonia 2100—

Mięso

świeże karkas Mała 2 2012—

Potrzebna

maszyna do obcinania księzek, maszyny i narzędzia introligatorskie. Zgłoszenia do: Markiewicz Ogrodowa 28. 207

Fabryka

Leona S. Hassfelda w Warszawie ul. Czajkowskiego 4 (Firma egzystuje od 1870 r.) wyrabia i poleca patentowane nieprzemakalne szelwki z obcasami ze sztucznej skóry Elektra po cenie 12 mk. a komplet w detalizacji sprządały, hurtowo odstępuje się rabat. Sztuczna skóra „Elesha” nie ustępuje w trwałości obecnie gubowanym skórom przycen jest o kilkaset procent tańszą. Panowie Sewerycy mogą nabywać „Elesha” w prytach. Zgłoszenia do: Markiewicz Ogrodowa 28. 0910—

Potrzebny

korrektor na wyjazd. Lekcje sborowe do różnych klas. Warunki bardzo korzystne. Oferty w Gołcu sub. „korrektor” 2086—

2 maturzystki

poszukują korrektorów lub kondytorów. Wiad. w Gołcu 2087—

Spaliny

się księżecz. Cępt. Tow. Poś. Uczcz. członkowska Nr. 9636 i oszczęd. Nr. 15151. 2116—

Koza

szwajcarska i karkas do sprzedania. Wiadomość w Stradomska 6. 2116—

Redaktor i Wydawca: F. D. Wilkoszewski.

Odbito we własnych zakładach drukarskich „Gołca Częstochowskiego”